

Tomasz Wójcik (delegat pracowniczy, Polska) 14.06.2004 Genewa 92 Sesja MKP

Panie Przewodniczący,

Szanowni Delegaci,

W imieniu Polskiej Delegacji Pracowniczej oraz w imieniu własnym chciałbym pogratulować Panu Przewodniczącemu i wszystkim jego zastępcom wyboru do przewodniczenia temu dostojnemu zgromadzeniu 92. Sesji Międzynarodowej Konferencji Pracy. Moje gratulacje kieruję również do Dyrektora Generalnego za jego raport: *Sprawiedliwa globalizacja: Rola MOP*. Podobnie jak w poprzednich latach Raport jest najwyższej jakości. Jest to natychmiastowa i konkretna reakcja na raport Światowej Komisji ds. Społecznego Wymiaru Globalizacji.

„Praca nie jest towarem”. Sześćdziesiąt lat temu Międzynarodowa Konferencja Pracy potwierdziła tę fundamentalną prawdę w Deklaracji Filadelfijskiej. Ta prawda musi być przypomniana ciągle, każdemu. Jestem przekonany, że znaczna część współczesnych problemów gospodarczych i zatrudnienia powodowana jest niewłaściwym stosowaniem tej idei w praktyce lub nie stosowanie jej w ogóle.

Z dużym zadowoleniem przyjmujemy tendencje w ratyfikacji ośmiu fundamentalnych Konwencji. Zgodnie z Globalnym Raportem dotyczącym Następstw Deklaracji MOP dotyczących Fundamentalnych Zasad i Praw w Pracy 2004, wyniki wydają się być bardzo obiecujące. Liczba ratyfikacji wzrosła znacząco od czasu gdy ta Deklaracja została przyjęta. Do roku 1998, 69% Krajów Członkowskich MOP ratyfikowało Konwencję dotyczącą Wolności Związkowych i Ochrony Praw Związkowych, 1948 (Nr 87), a pięć lat później uczyniło to już 80% Krajów. Odpowiednie dane dla pozostałych Konwencji Rdzeniowych są następujące: 79% oraz 87% dla Konwencji dotyczącej Stosowania Zasad Prawa Organizowania się i Rokowań Zbiorowych, 1949 (Nr 98); 85% oraz 92% dla Konwencji dotyczącej Pracy Przymusowej lub Obowiązkowej, 1930 (Nr 29); 76% oraz 91% dla Konwencji dotyczącej Zniesienia Pracy Przymusowej, 1957 (Nr 105); 39% oraz 71% dla Konwencji dotyczącej Najniższego Wiek Dopuszczenia do Zatrudnienia, 1973 (Nr 138); 0% oraz 83 % dla Konwencji dotyczącej Najgorszych Form Pracy Dzieci, 1999 (Nr 182); 77% oraz 91% dla Konwencji dotyczącej Jednakowego Wynagrodzenia, 1951 (Nr 100); 75% oraz 90% dla Konwencji dotyczącej Dyskryminacji (w zatrudnieniu i wykonywaniu zawodu), 1958 (Nr 111).

Przeliczenie tych samych ratyfikacji w procentach biorąc pod uwagę populację odpowiednich krajów członkowskich ukazuje całkiem inny, niemiły obraz. Obecnie około 54% ludności świata nie ma zapewnionej wolności zrzeszania się, a 51% wolności rokowań zbiorowych. Około 1/3 ludzkości ciągle pozbawiona jest prawnych gwarancji chroniących przed pracą przymusową, pracą dzieci czy dyskryminacją w miejscu pracy.

To jest prawdziwy obraz warunków pracy w świecie. Jestem całkowicie przekonany, biorąc ten punkt widzenia pod uwagę, że liberalizacja handlu nie może prowadzić do lepszego bytowania, sprawiedliwej gospodarki oraz sprawiedliwego podziału dóbr w świecie. Bez globalizacji przynajmniej rdzeniowych standardów pracy, bez globalizacji solidarności, sprawiedliwa globalizacja pozostanie piękną, nierealną ideą.

Nie wypłacanie należnych wynagrodzeń stało się w ostatnich latach w Polsce prawdziwym problemem. Pracownicy są często pozbawiani swoich wynagrodzeń lub wypłata tych wynagrodzeń jest znacząco opóźniana. Jakkolwiek Polska ratyfikowała Konwencję dotyczącą Ochrony Wynagrodzeń, 1949 (Nr 95), odnotowuje się coraz więcej naruszeń postanowień tej konwencji. Państwowa Inspekcja Pracy w Katowicach w 2003 r. stwierdziła w 38% badanych zakładach wypłacanie niewłaściwych wynagrodzeń, a w 32% zakładów wynagrodzenia nie były wypłacone na czas. W Lubuskim PIP wydał w tym samym okresie 313 postanowień dotyczących niewypłacania wynagrodzeń dotyczących 6 149 pracowników. Te niedopuszczalne praktyki stosowane są na terenie całego kraju i co więcej obserwuje się

poważny brak efektywnych sankcji w takich przypadkach. Jak to wskazał polski pracowniczy delegat w czasie sesji Komitetu Stosowania Standardów niniejszej Konferencji, trwające dwa lata procesy dotyczące niewypłacania wynagrodzeń pracownikom są codzienną praktyką, podczas gdy pracownicy pozbawieni są zarówno pracy jak i wynagrodzenia. To jest tylko przykład.

Jest mi niezmiernie żal, że moi rodacy zarówno ze strony rządu jak i ze strony przedsiębiorców, przemawiając do tej Konferencji nie wspomnieli ani jednym słowem o standardach pracy. Ma to szczególne znaczenie, ponieważ podkreślili oni konieczność dobrego rządzenia i elastyczności stosunków pracy.

Chcę wyrazić moje niezłomne przekonanie, że dobre rządzenie nie może istnieć bez wypełnienia standardów pracy, a elastyczność stosunków pracy jest w oczywistej sprzeczności ze standardami pracy.

Dziękuję bardzo.